

130 років з дня народження о. Генріха Бульса

cssr.org.ua/news

Велике у Нього відкуплення ... Пс.129

РЕДЕМПТОРИСТИ

Найпопулярніше

Одним з перших бельгійських місіонерів, що наслідував приклад отця Ахіля Деляре, а пізніше допомагав у місійній праці серед українців у Канаді, був о. Генріх Бульс, редемпторист. Він народився в Лефінгу, Бельгія, 10 жовтня 1882 р. Після закінчення середньої школи вступив до новіціату редемптористів у Сен Троні 1900 р., обіти склав 29 вересня 1901 р. Філософію й богослов'я він вивчав у Духовній семінарії редемптористів у Боплято. Рукоположений був на священика 7 липня 1907 року.

Під час навчання о. Бульс читав про місійні подвиги отця А. Деляре серед українців у Канаді і постановив прийняти український обряд та допомагати отцеві Деляре в його місійній праці в Канаді. Спочатку він учився української мови і обряду у василіян у Крехові, Західна Україна. 6 січня 1909 він прибув до Канади на місійну працю, щоб працювати серед українських поселенців. Спочатку замешкав у Йорктоні. А в серпні 1910 р. він переїхав у Брендон, Манітоба, де редемптористи мали свій дім, і звідти обслуговував українців-католиків в окрузі Овкбурн. Він теж опікувався учнями малої семінарії в Брендоні. Тут, у Брендоні, задумав заснувати школу для юнаків. Вдалось це аж через п'ять років. 27 травня 1917 року о. Бульс одержав дозвіл від уряду Згромадження відкрити ювенат. Часто приїжджав до Йорктону допомагати отцям у душпастирській праці. У липні 1913 р. переїхав до Йорктону і обслуговував сусідні місійні станиці.

Під час першої світової війни поширилася пошесть (тиф), яка забрала багато людей по всьому світу. Отець Бульс відвідував і потішав хворих людей в окрузі Габбард, Саскачеван, і сам захворів на цю хворобу. Він помер 24 листопада 1918 р. в домі

Миколи Корчинського в Габбарді, на 36 році життя.

Отець Генріх Бульс дуже любив український люд, якому самовіддано служив десять років у Канаді. Ревний місіонер, він по-геройськи переносив усі труднощі піонерського життя, мав веселу вдачу і вмів піднести дух тим, кого відвідував. Муж молитви, він багато часу проводив перед Найсвятішими Тайнами, а коли він їхав до церкви або до хворих, то постійно проказував вервицю.

* * *

Під час собору в Квебеку 13 жовтня, 1909 р. о. Генрік Бульс написав важливого листа про українську справу до о.-доктора А. Е. Бурке - президента Товариства поширення Католицької Церкви в Канаді, що водночас був другом української спільноти в Канаді. Своїм листом о. Бульс звернувся до нього з проханням авторитетно представити учасникам собору складне релігійне становище українців Канади та велику необхідність номінації українського єпископа для Канади. Лист о. Бульса з'явився на шпальтах тижневика "Католик Реджестер". Любов до нашого люду і вболівання за нього переповнювали серце о. Бульса коли він писав:

"Зацікавлення, яке виявляє Ваша Всечесність до української справи, вселяє в о. Деляре та мене найбільшу радість, і за це Вам з глибини наших сердець дякуємо. Ми щасливі проглядати в цій русі безконечне милосердя Провидіння для опущеного українського народу. Кажу "опущеного", тому, що це твердження є надто правдивим, дарма, що хтось думав би інакше. Це переконання о. Деляре; це є також і мій висновок, який мушу зробити після цілорічних відвідин такої широкої округи, як наша.

Щоб докладно зрозуміти становище, я пішов далі. Запрошений українцями, я відвідав колонії, які обслуговували отці-обляти латинського обряду, і можу запевнити Вас, що тільки великим зусиллям латинський священик може впливати на найкращих із них. Дуже багато з них навіть не хочуть сповідатися в латинського священика. Більше того! Ці добрі отці, не розуміючи української мови, не можуть як слід з ними розмовляти й тим самим не можуть ні тепер, ні пізніше поважно й успішно боротись з ворогами цього народу. Це пишу Вам, щоб повідомити, що всупереч добрій волі місіонерів світу, нічого дійсно поважного чи успішного не було зроблено для українців; і вже найвищий час, щоб діло, започатковане Вашою Всечесністю, поклато кінець цьому плачевному становищу. Нашим найгарячішим бажанням є, щоб зусилля Вашої Всечесності увінчалися успіхом; ми самі - о. Деляре і я - чинили все, що могли в цьому напрямку, й тому самі відважуємось представити Вам ці думки.

Можемо сказати, що найбільш пекуча проблема для священиків - це призначення українського єпископа. Ті, що не розуміють українців, не будуть розуміти і цієї останньої точки зору, а тому даруйте, що відважуюсь просити Вашу Всечесність ласкаво представити цю справу (коли можливо, на Соборі).

Велика небезпека полягає в тому, що, незважаючи на грошову допомогу, кількість церков, які можемо збудувати, латинських священиків, яких можна б було переконати прийняти український обряд, народ може покинути нас, про що добре знає єпископ Ортинський. Єдиний засіб виправити це нещастя (на думку генерального настоятеля василіян, впр. о. Філяса, і ми з ним цілком згодні), - це дати українському тілу в Канаді правдиво католицьку голову, поставити на чолі руху українця, наділеного повнотою священства. Українці очікують єпископа; за нього моляться в церквах і своїх домах, і зовсім природно, що ми помітили цей рух і підтримали. Вірю щиро, що коли їм не пощастить, відступництво поміж ними значно збільшиться. І навпаки, суперечки, ненависть і т.д. зникнуть, коли вони побачать, що латинські священики, які перейшли до їх обряду, підпорядковуються українському єпископові. Деякі вбачають у цьому упокорення і не бажають, щоб так сталося. Це короткозорість у погляді на таку важливу справу. Ще раз повторю. Коли бажають привернути відпалих і спасти тих, що ще не відступили, мусить бути український єпископ, священики, василіяни або редемптористи, які перейдуть на український обряд, доки вони не зможуть мати своїх власних священиків. Дозвольте мені додати часопис і деяку грошову допомогу, і 95% того народу будуть ще спасеними. Яка величезна сила проти протестантського наступу!

Дозвольте мені додати наступне слово (бо все має бути зорганізоване). Дуже потрібною справою є формація українських католицьких учителів. Цього року безбожні учителі з Брендону прибули поміж нас, і їхній вплив є згубний передусім там, куди священик рідко приходить. Даруйте мені, впр. отче, що з такою відвертістю представляю Вам мої погляди. Місіонер серед українців, щоденний свідок небезпек, на які виставлена їх віра, бачу яким потрібним є товариство, яке Ви так сміливо створили для більшої слави Божої і спасіння душ. Яким глибоким був би наш смуток, якщо б людські мотиви, суперництво в питаннях національності та мови увійшли в цю справу, щоб спаралізувати це Боже діло”.

З нагоди цього листа о. Бульса о. С. Дидик, ЧСВВ так написав із Квебеку до о. Деляре: “Я Вам бажаю, всесесний отче, щоб Ви мали більше таких щирих священиків, яким є о. Г. Бульс. Я написав до нього листа, але ще Вас, отче, прошу, звольте о. Бульсові подякувати від мене дуже сердечно за такий красний лист, який він написав щодо справи українців. Такого листа може написати лише священик, у серці якого горить правдива Христова любов, щоб спасти бідні людські душі, який не зважає на жодні примани ні згляди людські, а шукає у своїй праці лише Христа та слави Його. Правду щиро кажу, отче, лист о. Бульса сподобався мені дуже не тільки тому, що його переконання співпадають з моїми, але також, що цей місіонер розуміє стан речей, розуміє становище, в якому знаходиться, і пропонує засоби, які зможуть зберегти для народу католицьку віру”. Лист щодо української справи о. Бульса справив велике враження на учасників Собору в Квебеку.

Слово з приводу 50-ліття смерті о. Генріха Бульса, мовлене о. С. Бахталовським, редемпторист, у 1968 р.

"Ніхто не спроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає" (Ів. 15, 13).

Ісус Христос з любові до людей пожертвував себе на хресну смерть, щоб нас спасти. Безконечна жертва і безконечна любов!

Христос тепер прославлений в небі, але він живе нині і на землі у Пресвятій Євхаристії, де безнастанно жертвується за нас. Він живе у Своїй Церкві та в ній живе і Його дух жертви. Через усі сторіччя, від перших часів християнства дотепер і до кінця віків, будуть у Христовій Церкві люди, що запалені любов'ю Христа, будуть жертвуватись, цілком віддаватись і посвячуватись для Божої слави та спасіння душ.

Сьогодні поминаємо одного з вибраних учнів Христа, який для Нього, з любові до Бога пожертвував себе цілком для добра безсмертних душ. Цим Христовим учнем, цим мужем був блаженної пам'яті о. Генріх Бульс, редемпторист. Так, його життя, його праця, його смерть - це овочі його духа посвяти! Нехай Пресвята Богородиця допоможе нам пізнати й зрозуміти того духа.

Блаженної пам'яті о. Генріх народився в Бельгії, в одному з найбагатших у світі країв. Батьки дали йому можливість закінчити вищі школи. Перед ним відкрився світ, йому всміхалося вигідне життя, яке ведуть діти цього світу. Однак його благородна душа зрозуміла марноту всіх земських дібр, його серце почуло голос Христа: "Лиши все, ходи за Мною, щоб бути моїм священником". Він послухав цього голосу, залишив світ, попрощався зі своєю родиною і вступив до Згромадження редемптористів. Коли йому виповнилось 19 років життя, він зложив свої монаші обіти убогості, послуху й чистоти, щоб цими трьома обітами, наче ланцюгами любові, зв'язатися назавжди з Христом.

Та це було замало для нього, замало для його любові Бога, любові душ. У той час багато нових поселенців з Європи прибували в Канаду. Серед них були тисячі українців із Західної України. Приїжджали без священників. Опущені, як стадо овець без пастиря. Про це знав о. Г. Бульс. Він запитав себе: "Як це? Там душі, позбавлені духовної опіки, обслуги, а я маю залишитися тут, де є багато священників?" Його застерігали: "Чого там поїдеш? Там пустеля, інший народ, чужа мова, інший обряд. Треба вчитися їх мови, обряду". Та це не залякало його місіонерське серце, яке він бажав посвятити, пожертвувати для тих опущених людей у Канаді. Щоб приготувитися до цієї праці, о. Бульс їде в Галичину, де в монастирі отців-василіян у Крехові старанно вчить українську мову та обряд. 1909 року на Святий Вечір він приїжджає до Йорктону. Ви, старші люди, що приїхали 50 літ тому до Канади, бачили

ті безкраї ліси, озера, каміння в Онтаріо, ті безмежні безлюдні степи, корчі Манітоби й Саскачевану, що ви тоді думали? Багато з вас плакали. Отець Бульс, що зник дивитися на багатство, культуру Бельгії, приїхав туди, де 60 літ тому не було ані доріг, ані порядних хат, а тільки степи, корчі, каміння, вода, тільки часом показалась якась убога хатина, часто з галуззя й землі збудована, а в тих хижках мешкали люди, для яких він приїхав працювати. І він у своєму великодушному серці мовив: "Так, Ісусе, хочу для них трудитися і для них посвятитися! Це буде вимагати жертви, але я йду на цю жертву з любові до Тебе й до тих безсмертних душ". І він працював. Чи треба лічити ті десятки й сотні миль, які він подолав кінями, у літню спеку чи у сніг, заметіль, поспішаючи, щоб вам служити? Чи маю згадувати всі невігоди й труднощі тодішнього місіонерського життя? Все те він радо приймав. Чому? Бо він полюбив наш український народ в Канаді так, як мати любить своїх дітей, що охоче приймає всі жертви заради своєї дитини. Та любов о. Бульса була надприродна, він любив любов'ю Христа. Радість нашого народу була його радістю, смуток - його смутком!

Прийшов 1918 рік. Кінець війни. Однак не скінчилося нещастя. Прийшло жахливе марево пошесті, "іспанка". На цю недугу занепадали діти й дорослі, жінки й чоловіки. І не тільки хворіли, але й умирали. Серце доброго о. Генріха боліло. Слабкі сили, десятилітня нелегка праця підкосили його здоров'я. Але як міг він покинути своїх дорогих вірних? Ні! Він їм служить. Відвідує хворих, втішає, уділяє останні Св. Тайни, а коли бачить потребу, не встидається запалити в зимній хатині недужого, приготувати й подати страву хворим, аж поки тяжка недуга не повалила його самого на смертне ложе. О. Бульс помер далеко від своєї родини, між українським народом, для якого з любові помертвувалася!

За дві милі на полудень від Габбарду на горбку є цвинтар. Посередині цвинтаря на одній могилі стоїть кам'яний хрест з написом: "о. Генріх Бульс". Там спочило 50 літ тому серце, велике серце, що, запалене любов'ю Христа, полюбило український народ і цілком для нього помертвувалося, аж до смерті. О, якими правдивими є слова великого проповідника Лякордера: "Священик - це жертва, що лучиться з жертвою Христа". Так, о. Бульс є зразком духа жертви!

Як мало в нас є того духа жертви! Як мало тих, що хочуть посвятитися, помертвуватися для найвищих цілей, для праці для безсмертних душ! Бути священиками! Чому воно так? Сьогоднішній світ бажає гроша, бажає вигод, бажає земських дібр. Родичі думають тільки про те, щоб діти мали колись добру платню, вигідне життя, молодь мріє про земську славу, розкішне життя, багатство. Дух матеріалізму нищить, вбиває високі ідеали, вбиває покликання до стану духовного.

Дорогі! Там, на цвинтарі, під тою могилою спочили кості великого священика, що своє життя посвятив службі Богу й українському народові! Наблизьтесь в душі до того гробу, до тих костей! Нехай дух цього геройського священика оживить мертвеччину нашого зматеріалізованого світу, нехай нас перейме його дух, дух посвяти, дух жертви з любові до Бога й з любові до нашого українського народу. Нехай серед нашого народу оживуть зматеріалізовані люди! Нехай батьки й молодь

переймуться духом о. Бульса! Нехай цей ювілей геройської смерті о. Бульса буде зворотним роком в історії нашої округи та спричинить численні покликання до священничого стану! Нехай з наших околиць вийде багато молоді, що схоче іти слідом за о. Бульсом!

Благаймо про це Христа Чоловіколюбця через заступництво Пресвятої Богородиці.
Амінь.

"Подвижники ЧНІ"